

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

zwracamy się do Pana z rosnącym niepokojem dotyczącym sytuacji w obszarze opieki okołoporodowej w Polsce oraz sposobu prowadzenia prac nad jej reorganizacją w Ministerstwie Zdrowia.

Na początku kadencji obecnego rządu pojawiło się wiele działań, które dawały kobietom nadzieję na realną zmianę w polityce zdrowotnej państwa. Przywrócenie finansowania in vitro, rozpoczęcie prac nad rozwiązaniami dotyczącymi leczenia endometriozy, większy dostęp do znieczulenia zewnątrzoponowego w porodzie, czy działania związane z poprawą standardów opieki zdrowotnej kobiet zostały przyjęte jako ważny sygnał, że zdrowie kobiet staje się jednym z priorytetów państwa. Tym większe rozczarowanie budzi obecna sytuacja w obszarze opieki okołoporodowej, gdzie wcześniejsze sukcesy zaczynają być przykrywane przez narastający chaos decyzyjny i komunikacyjny.

W przestrzeni publicznej pojawiają się kolejne, często sprzeczne informacje dotyczące przyszłości oddziałów położniczych. Proponowane rozwiązania, w tym wprowadzenie opieki położnej przy Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych w miejsce zamykanych porodówek, przedstawiane są bez jasnego planu systemowego i bez rzetelnej oceny ich konsekwencji dla bezpieczeństwa kobiet i noworodków. Co więcej, żaden ze szpitali nie zdecydował się dotąd na podpisanie umowy z NFZ w tym zakresie.

Rozumiemy, że zmiany w organizacji opieki okołoporodowej są dziś nieuniknione. Sytuacja demograficzna wymaga przemyślanej reorganizacji systemu, a być może nawet jego głębokiej reformy. Jednak sposób prowadzenia tych działań budzi poważne obawy. Zamiast transparentnej

reformy opartej na danych i dialogu, obserwujemy działania fragmentaryczne i niespójne, komunikowane opinii publicznej bez przedstawienia całościowej wizji systemu.

Szczególnie niepokoi nas zanik dialogu ze środowiskami społecznymi i eksperckimi. Jeszcze niedawno mieliśmy poczucie, że w Ministerstwie Zdrowia powstaje nowa kultura współpracy. Bardzo dobrze układała się współpraca z Departamentem ds. Równości w Zdrowiu, który prowadził otwarty dialog z organizacjami społecznymi i ekspertami medycznymi. Dziś dialog ten praktycznie nie istnieje. Zespół ds. bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet od wielu miesięcy nie odbył żadnego posiedzenia, a kierowane przez nas pisma pozostają bez odpowiedzi.

Z ogromnym niepokojem przyjęliśmy również informację o odejściu Pani Dagmary Korbasińskiej-Chwedczuk z funkcji Dyrektorki Departamentu ds. Równości w Zdrowiu. Był to jeden z obszarów administracji publicznej, w którym realnie budowano partnerski dialog z organizacjami społecznymi i środowiskiem medycznym. W tym czasie zaktualizowano także Standard Organizacyjny Opieki Okołoporodowej, wprowadzając rozwiązania odpowiadające aktualnej wiedzy medycznej i oczekiwaniom kobiet. Odejście osoby o tak dużym doświadczeniu i zaufaniu środowisk oznacza poważne osłabienie tego procesu.

Jednocześnie nierozwiązane pozostają najważniejsze problemy polskiego położnictwa. Polska należy do krajów o jednym z najwyższych odsetków cięć cesarskich na świecie. Nie jest to powód do dumy, lecz sygnał istnienia głębokich problemów systemowych. Pomimo przekazania Ministerstwu Zdrowia rekomendacji zespołu ds. bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet, do dziś nie wiemy, które z nich będą wdrażane i w jakim kierunku zmierza reforma opieki okołoporodowej.

Naszą rolą jako organizacji społecznej jest pilnowanie praw kobiet rodzących niezależnie od tego, kto aktualnie sprawuje władzę. Gdy dialog z instytucjami państwa działa, jesteśmy partnerem do rozmowy, gdy dialog ustaje - naszym obowiązkiem jest działać i publicznie zabierać głos w obronie kobiet.

Panie Premierze, obecna sytuacja budzi nasze poważne obawy. Jeszcze niedawno widzieliśmy szansę na nową jakość dialogu między państwem a społeczeństwem obywatelskim. Dziś mamy wrażenie, że wracamy do modelu arbitralnego podejmowania decyzji przez administrację

Laureat nagrody Sasakawa Health Prize Światowej Organizacji Zdrowia 2015

Laureat nagrody Funduszu Ludnościowego Organizacji Narodów Zjednoczonych 2016

publiczną, bez rozmowy z tymi, których te decyzje bezpośrednio dotyczą. Pamiętamy Pana zaangażowanie w dialog z organizacjami pacjenckimi podczas Forum Organizacji Pacjentów oraz Pana deklaracje dotyczące budowania partnerskich relacji z organizacjami społecznymi.

Dlatego zwracamy się do Pana z prośbą o pilną interwencję oraz o pomoc w przywróceniu realnego dialogu dotyczącego przyszłości opieki okołoporodowej w Polsce. Bezpieczeństwo kobiet i noworodków nie może być obszarem zarządzanym w sposób doraźny, niespójny pogłębiający nierówności społeczne w zdrowiu i narażający tysiące kobiet na wykluczenie z dostępu do gwarantowanych świadczeń zdrowotnych.

Fundacja Rodzić po Ludzku pozostaje gotowa do współpracy przy wypracowaniu rozwiązań systemowych opartych na aktualnej wiedzy medycznej, doświadczeniu środowisk oraz realnych potrzebach kobiet. Oczekujemy pilnej informacji o planach dotyczących przyszłości oddziałów położniczych i przywrócenia wielostronnego dialogu.

Anna Jędrzejewska
Prezesa Fundacji Rodzić po Ludzku

Laureat nagrody Sasakawa Health Prize Światowej Organizacji Zdrowia 2015

Laureat nagrody Funduszu Ludnościowego Organizacji Narodów Zjednoczonych 2016

